

OBSAH

ÚVOD	9
I. PREDMET A ŠTRUKTÚRA DIDAKTIKY ANGLICKÉHO JAZYKA	14
II. VZŤAH DIDAKTIKY ANGLICKÉHO JAZYKA K INÝM VEDNÝM DISCIPLINAM	16
1. O didaktike cudzích jazykov všeobecne	16
2. Didaktika cudzích jazykov a iné vedné disciplíny	17
3. Vplyv rozličných jazykovedných teórií na didaktiku cudzích jazykov	18
3.1 Moderná jazykoveda	18
3.2 Pražská jazykovedná škola	19
3.3 Americký deskriptivizmus	22
3.4 Britský štrukturalizmus	22
3.5 Generatívna jazykoveda	24
3.6 Marxistická jazykoveda	25
III. FUNKCIA VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA AKO UČEBNÉHO PREDMETU VO VZŤAHU K ZLOŽKÁM KOMUNISTICKEJ VÝCHOVY	28
1. Všeobecne o komunistickej výchove	28
2. Rozbor jednotlivých zložiek komunistickej výchovy	29
2.1 Výchova k marxisticko-leninskému svetonázoru	29
2.2 Rozumová výchova	31
2.3 Ideovo-politická výchova	32
2.4 Komunistická mravná výchova	33
2.4.1 Výchova k proletárskemu internacionalizmu a socialistickému vlastenectvu	34
2.4.2 Výchova k socialistickému vzťahu k práci	35
2.4.3 Výchova ku kolektivismu	36
2.4.4 Výchova k socialistickému humanizmu	37
2.4.5 Výchova k spoločenskému vlastníctvu	38
2.5 Estetická výchova	38
2.6 Pracovná výchova a polytechnická výchova	39
2.7 Telesná výchova	40
2.8 Výchova k brannej pripravenosti	40
IV. POSTAVENIE A FUNKCIA PREDMETU ANGLICKÝ JAZYK V UČEBNÝCH PLÁNOCH ROZLIČNÝCH DRUHOV A STUPŇOV ŠKÔL	41
1. Všeobecne o postavení anglického jazyka v našom školskom systéme	41
2. Základná škola	41
3. Gymnázium	42
4. Stredné odborné školy (SOŠ)	43
5. Stredné odborné učilištia (SOU)	44
V. CIELE VYUČOVANIA CUDZÍCH JAZYKOV A CIELE VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA	45
1. Všeobecne o výchovno-vzdelávacích cieľoch	45
2. Ciele vyučovania cudzích jazykov	46

3. Ciele vyučovania anglického jazyka na jednotlivých druhoch a stupňoch škôl	48
3.1 Základná škola	48
3.1.1 Anglický jazyk ako voliteľný alebo nepovinný predmet	48
3.1.2 Anglický jazyk v triedach s rozšíreným vyučovaním jazykov	49
3.2 Gymnázium	50
3.2.1 Anglický jazyk ako povinne voliteľný predmet	50
3.2.2 Anglický jazyk v triedach so špeciálnym zameraním na cudzie jazyky	54
3.3 Stredné odborné školy	54
3.3.1 Anglický jazyk ako nepovinný predmet v prevádzkovo-technických a poľnohospodárskych odboroch	54
3.3.2 Anglický jazyk v ekonomických odboroch	55
3.4 Stredné odborné učilišťa	55
VI. OBSAH VYUČOVANIA CUDZÍCH JAZYKOV A VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA	57
1. Všeobecnodidaktické poňatie obsahu	57
2. Obsah vyučovania z hľadiska didaktiky cudzích jazykov	57
3. Štruktúra obsahu vyučovania cudzích jazykov	58
VII. SÉMANTICKO-FUNKČNÉ ZAMERANIE OBSAHU VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA	60
1. Gramatický versus sémanticko-funkčný princíp tvorby obsahu	60
2. Situácia, téma, komunikatívna funkcia	61
3. Základné kritériá výberu situácií, tém a komunikatívnych funkcií	64
4. Krajinovedné informácie	67
4.1 Vymedzenie pojmu	67
4.2 Výber krajinovedných informácií	68
VIII. JAZYKOVÉ PROSTRIEDKY AKO ZLOŽKA ŠTRUKTÚRY OBSAHU VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA	70
1. Zvuková rovina z didaktického hľadiska	70
1.1 Všeobecné vymedzenie zvukovej roviny	70
1.2 Problémy pri osvojovaní anglickej výslovnosti	71
1.3 Výber z foneticko-fonologickej sústavy	78
2. Grafická rovina jazyka z didaktického hľadiska	78
2.1 Všeobecne o grafickej rovine	78
2.2 Výber z grafickej sústavy	79
3. Lexikálna rovina jazyka z didaktického hľadiska	80
3.1 Všeobecné vymedzenie lexikálnej roviny	80
3.2 Výber lexiky	83
4. Gramatická rovina cudzieho jazyka z didaktického hľadiska	85
4.1 Všeobecné vymedzenie gramatickej roviny jazyka	85
4.2 Rozdiely medzi vedeckou a pedagogickou gramatikou	85
4.3 Pojem gramatické minimum	86
4.4 Princípy a kritériá výberu gramatického obsahu	87
4.5 Usporiadanie gramatického obsahu	90

IX. PROCES VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA	94
1. Všeobecne o výchovno-vzdelávacom procese	94
2. Charakteristika základných subjektívnych činiteľov výchovno-vzdelávacieho procesu	98
2.1 Učiteľ	98
2.2 Žiak	102
2.2.1 Cudzozajzýčné schopnosti	102
2.2.2 Motivácia	106
2.2.3 Spôsoby rozvíjania motivačnej štruktúry osobnosti žiaka	112
2.3 Vzťah učiteľ — žiaci	114
3. Vonkajšie podmienky vyučovania	116
X. VYUČOVANIE JAZYKOVÝCH PROSTRIEDKOV	119
1. Vyučovanie a osvojovanie anglickej výslovnosti	120
1.1 Funkcia zvukovej roviny jazyka v komunikácii	120
1.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania výslovnosti anglického jazyka	121
1.3 Nácvik výslovnosti anglického jazyka	123
1.4 Kontrola a hodnotenie ovládania výslovnosti anglického jazyka	127
2. Vyučovanie a osvojovanie grafiky	128
2.1 Funkcia grafickej roviny jazyka v komunikácii	128
2.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania grafickej roviny anglického jazyka	128
2.3 Nácvik grafickej roviny anglického jazyka	130
2.4 Kontrola a hodnotenie ovládania grafiky anglického jazyka	134
3. Vyučovanie a osvojovanie lexiky	135
3.1 Funkcia lexiky v komunikácii	135
3.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania lexiky anglického jazyka	135
3.3 Nácvik lexiky	141
3.4 Kontrola a hodnotenie ovládania lexiky anglického jazyka	146
4. Vyučovanie a osvojovanie gramatiky	147
4.1 Funkcia gramatickej roviny jazyka v komunikácii	147
4.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania gramatiky anglického jazyka	148
4.3 Nácvik gramatiky anglického jazyka	152
4.4 Kontrola a hodnotenie ovládania gramatiky anglického jazyka	160
XI. VYUČOVANIE KOMUNIKATÍVNYCH ZRUČNOSTÍ	162
1. Všeobecne o komunikatívnych zručnostiach	162
2. Základné princípy vyučovania komunikatívnych zručností	163
2.1 Informácia v prirodzenej komunikácii a v komunikácii na hodine cudzieho jazyka	167
2.2 Sociálne roly a prostredie komunikácie	168
XII. VYUČOVANIE RECEPTÍVNYCH KOMUNIKATÍVNYCH ZRUČNOSTÍ	171
1. Všeobecne o recepcii v komunikácii	171
2. Porozumenie textu	172
2.1 Model procesu porozumenia textu	173
2.2 Aplikácia modelu porozumenia textu pri vyučovaní cudzieho jazyka	176

3. Vyučovanie posluchu	177
3.1 Funkcia posluchu v komunikácii	177
3.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania posluchu	178
3.3 Návik posluchu	181
3.4 Kontrola a hodnotenie ovládania posluchu	184
4. Vyučovanie čítania	184
4.1 Funkcia čítania v komunikácii	184
4.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania čítania	186
4.3 Návik čítania	187
4.4 Kontrola a hodnotenie ovládania čítania	190
XIII. VYUČOVANIE PRODUKTÍVNYCH KOMUNIKATÍVNYCH ZRUČNOSTÍ	192
1. Všeobecne o produkcii v komunikácii	192
2. Model procesu produkcie textu	194
2.1 Aplikácia modelu procesu produkcie textu pri vyučovaní anglického jazyka	195
3. Vyučovanie ústneho prejavu	199
3.1 Funkcia ústneho prejavu v komunikácii	199
3.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania ústneho prejavu	202
3.3 Návik ústneho prejavu	206
3.3.1 Všeobecne o návikú ústneho prejavu	206
3.3.2 Charakteristika návikú ústneho prejavu podľa stupňa pôvodnosti textu produkovaného žiakom	207
3.3.3 Druhy ústnych prejavov z hľadiska návikú	213
3.3.4 Kontrola a hodnotenie ovládania ústneho prejavu	216
4. Vyučovanie písomného prejavu	218
4.1 Funkcia písomného prejavu v komunikácii	218
4.2 Psycholingvistické aspekty osvojovania písomného prejavu	219
4.3 Návik písomného prejavu	220
4.4 Kontrola a hodnotenie ovládania písomného prejavu	222
XIV. O FUNKCII MATERINSKÉHO JAZYKA V PROCESE VYUČOVANIA CUDZÍCH JAZYKOV	223
1. Všeobecne o funkcií materinského jazyka	223
2. Funkcia materinského jazyka pri osvojovaní a vyučovaní gramatiky cudzieho jazyka	225
XV. CUDZÓJAZYČNÉ TESTOVANIE	228
XVI. ORGANIZAČNÉ FORMY VYUČOVANIA ANGLICKÉHO JAZYKA	233
1. Druhy organizačných foriem vyučovania	233
2. Programované vyučovanie	235
XVII. MIMOTRIEDNA A MIMOŠKOLSKÁ ČINNOSŤ	237
VECNÝ REGISTER	239
AUTORSKÝ REGISTER	242
LITERATÚRA	245